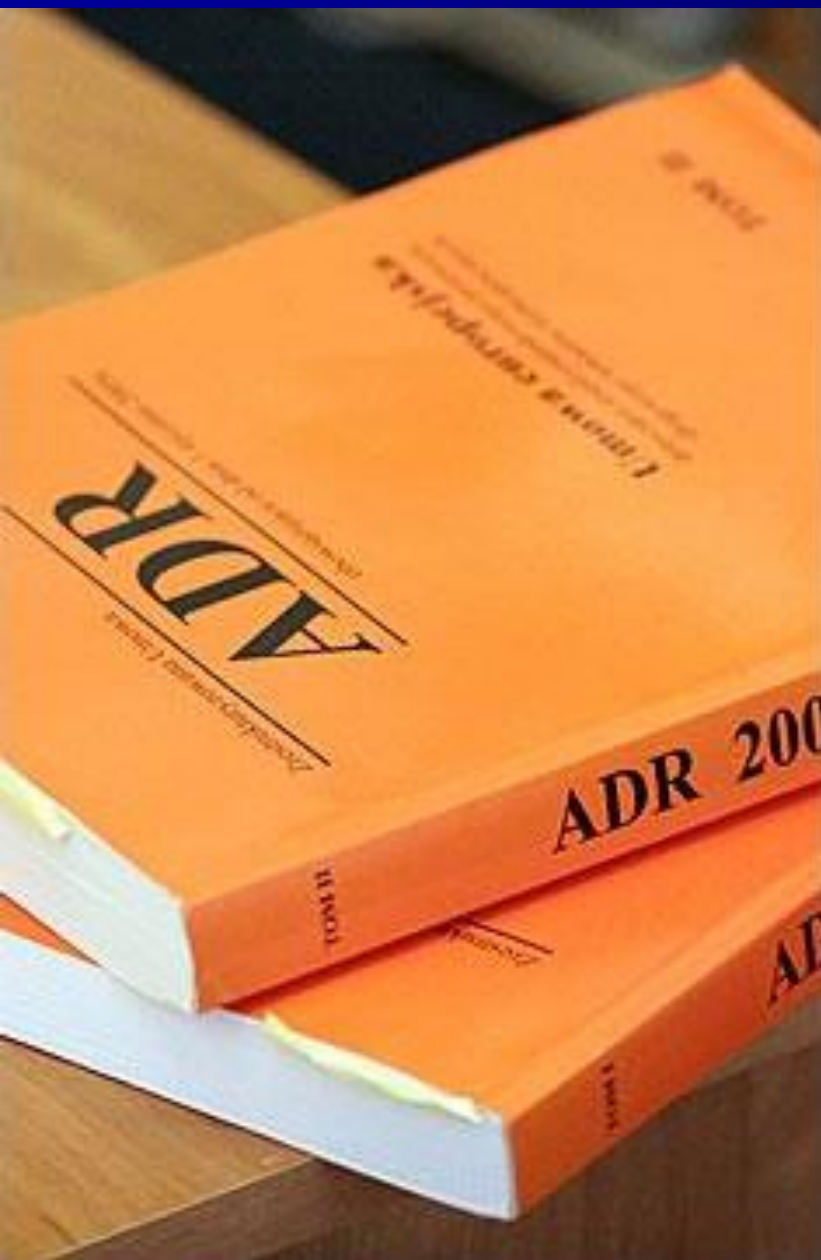

PRZEPISY BHP

**PODCZAS PRZEWOZU
DROGOWEGO TOWARÓW
NIEBEZPIECZNYCH**

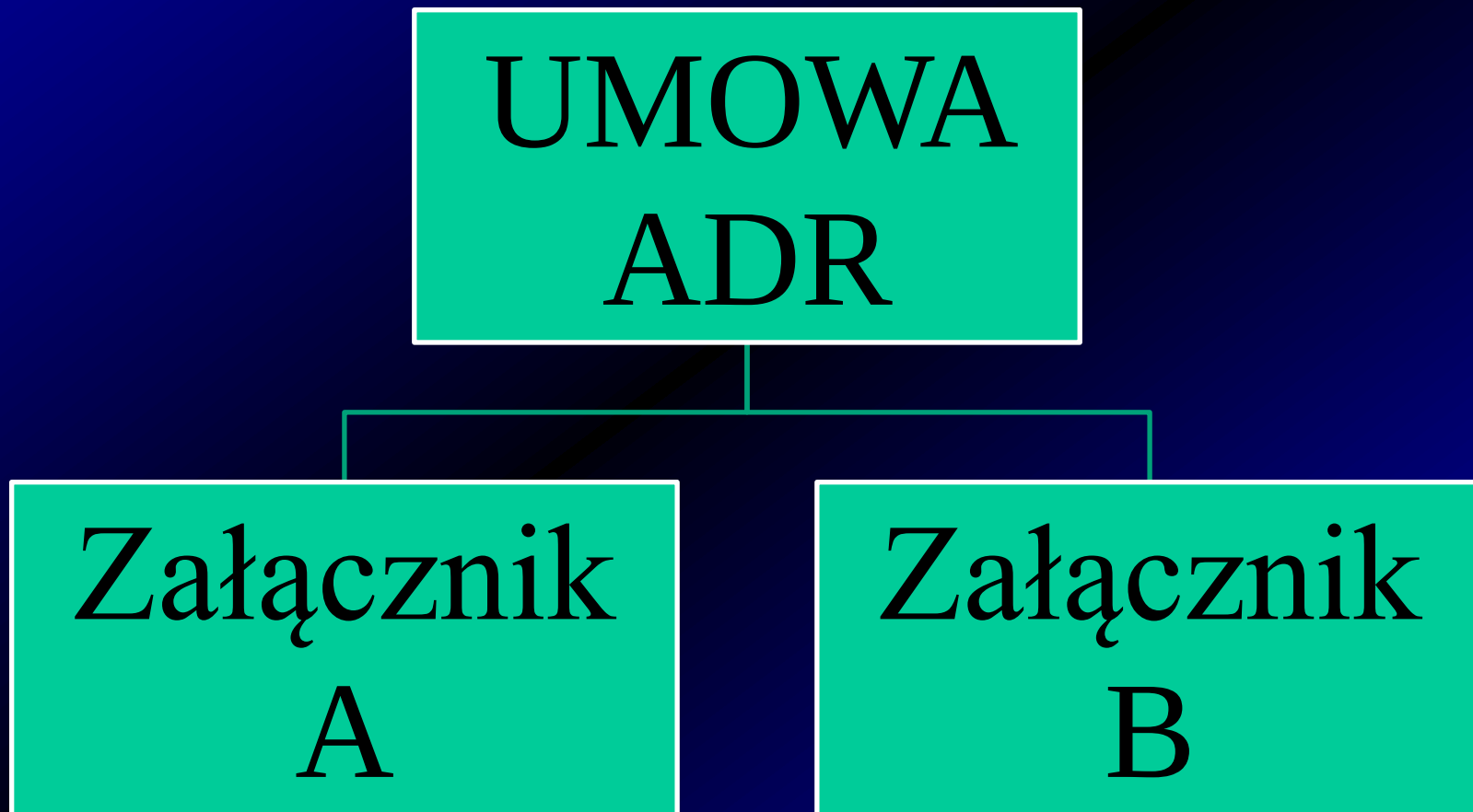
**Umowa europejska dotycząca
międzynarodowego przewozu
drogowego towarów
niebezpiecznych (ADR)**
*(Dz. U. z 2002r. Nr 194, poz. 1629
oraz z 2003r. Nr 207 poz. 2013 i
2014)*

**Ustawa z dnia 28 października
2002 r. o przewozie drogowym
towarów niebezpiecznych**
(Dz. U. Nr 199, poz. 1671)

**Rozporządzenie Ministrów Obrony Narodowej oraz
Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie warunków
technicznych pojazdów specjalnych i pojazdów
używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych RP
(Dz.U. Nr 116, poz. 974)**

**Zasady i procedury wojskowego ruchu drogowego
*sygn. Szef. Kom. 163/2005***

Struktura przepisów ADR

Załącznik A

- Definicje
- Odstępstwa od przepisów
- Obowiązki uczestników przewozu w zakresie bezpieczeństwa
- Procedury nadawcze
- Pakowanie (w tym zakaz pakowania razem, zasady stosowania napisów i nalepek ostrzegawczych na sztukach przesyłki, próżne opakowania).
- Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych
- Wykaz materiałów z podziałem na klasy

Załącznik B

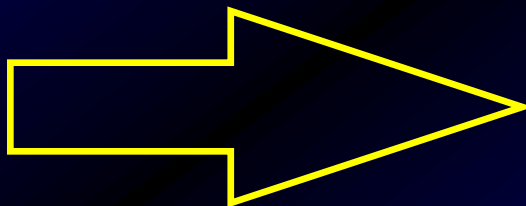
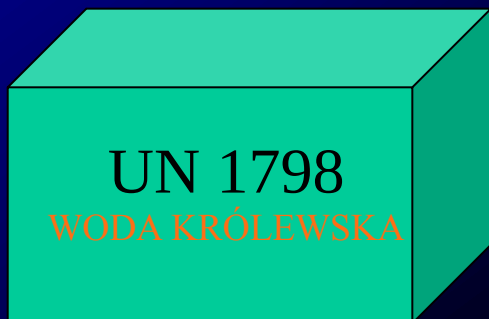
- Warunki przewozu poszczególnych materiałów niebezpiecznych
- Warunki techniczne pojazdów samochodowych
- Warunki techniczne przyczep (naczep), cystern i kontenerów - cystern
- Warunki oznakowania pojazdów i dodatkowego ich wyposażenia
- Warunki załadunku i wyładunku poszczególnych materiałów
- Zakazy ładowania ładunku razem w jednym pojeździe
- Wymagania dotyczące osób uczestniczących w przewozie
- Niezbędna dokumentacja przy tych przewozach

Państwa które ratyfikowały umowę ADR

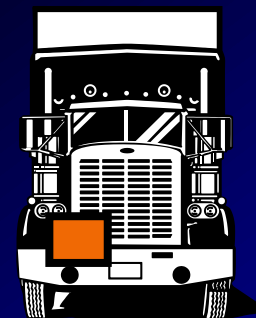
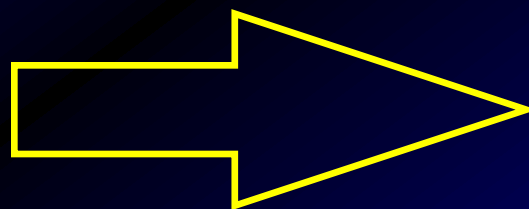
Obecnie do Umowy ADR (w kolejności alfabetycznej) należą państwa: - Albania, Austria, Azerbejdżan, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Kazachstan, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Maroko, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rosja, Rumunia, Serbia i Czarnogóra, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

Towary niebezpieczne – *materiały i przedmioty, których przewóz na podstawie ADR jest zabroniony, albo jest dozwolony wyłącznie na warunkach podanych w ADR*

Towary niebezpieczne niedopuszczone do przewozu

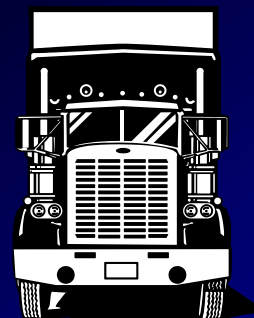
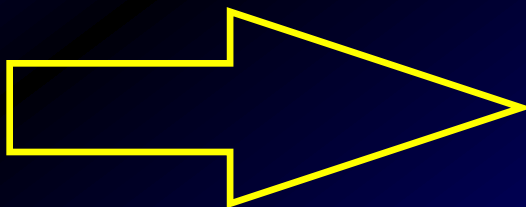

Towary niebezpieczne dopuszczone do przewozu zgodnie z ADR

Towary niebezpieczne zwolnione z ADR

UN 1845
dwutlenek
węgla
(suchy lód)

Towary niebezpieczne

Nr UN	Nazwa i opis	Klasa	Kod klasyfikacyjny	Grupa pakowania	Nalepki	Przepisy szczególne	Ilości ograniczone	Opakowanie			Cysterna przenośna	
								Instrukcje pakowania	Szczególne przepisy pakowania	Pakowanie razem	Instrukcje	Przepisy szczególne
	3.1.2	2.2	2.2	2.1.1.3	5.2.2	3.3	3.4.6	4.1.4	4.1.4	4.1.10	4.2.4.2	4.2.4.3
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)
2315	DWUFENYLE POLICHLOROWANE	9	M2	II	9	595	LQ29	P906 IBC02		MP15	T4	TP1
3151	DWUFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, CIEKŁE lub TRÓJFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, CIEKŁE	9	M2	II	9	203 595	LQ29	P906 IBC02		MP15		
3152	DWUFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, STAŁE lub TRÓJFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, STAŁE	9	M2	II	9	203 595	LQ29	P906 IBC08	B2 B4	MP10		

Towary niebezpieczne

Cysterna ADR		Pojazd do przewozu w cysternie	Kategoria transportowa	Przepisy szczególne dotyczące przewozu				Nr rozpoznawczy zagrożenia	Nr UN	Nazwa i opis
Kod cysterny	Przepisy szczególne			Sztuk przesyłki	Luzem	Załadunek, rozładunek i manipulowanie	Postępowanie			
4.3	4.3.5, 6.8.4	9.1.1.2	1.1.3.6	7.2.4	7.3.3	7.5.11	8,5	5.3.2.3		3.1.2
(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(1)	(2)
L4BH	TU15 TE1	AT	0	V1		CV1 CV13 CV28	S19	90	2315	DWUFENYLE POLICHLOROWANE
L4BH	TU15 TE1	AT	0	V1		CV1 CV13 CV28	S19	90	3151	DWUFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, CIEKŁE lub TRÓJFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, CIEKŁE
S4AH L4BH	TU15 TE1	AT	0	V1		CV1 CV13 CV28	S19	90	3152	DWUFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, STAŁE lub TRÓJFENYLE POLICHLOROWCO- WANE, STAŁE

Klasyfikacja towaru - polega na przypisaniu mu jednej i tylko jednej pozycji wymienionej w wykazie numerycznym (ADR: dział 3.2, Tabela A) albo stwierdzeniu, że nie odpowiada żadnej pozycji wykazu więc nie jest materiałem ani przedmiotem niebezpiecznym w rozumieniu ADR.

Prawidłowa klasyfikacja jest warunkiem bezpiecznego przewozu

Za prawidłową klasyfikację odpowiada nadawca towaru

Dane klasyfikacyjne muszą być wpisane do dokumentacji przewozowej

Klasyfikacja stanowi podstawę właściwego doboru opakowania i pojazdu

Klasyfikację materiałów i przedmiotów wybuchowych (klasa 1) przeprowadza WITU

Klasyfikację materiałów promieniotwórczych (klasa 7) przeprowadza PAA

Klasyfikację pozostałych materiałów i przedmiotów niebezpiecznych przeprowadza IPO w Warszawie

Klasa 1 – materiały i przedmioty wybuchowe

(np. trotyl, lont, miny, granaty, naboje, amunicja)

Klasa 2 – gazy

(np. acetylen, tlen, bromek metylu)

Klasa 3 – materiały ciekłe zapalne

(np. paliwa silnikowe, farby, etanol, niektóre pestycydy)

Klasa 4.1 – materiały stałe zapalne ...

(np. zapalki sztormowe, naftalen, krzem sproszkowany)

Klasa 4.2 – materiały samozapalne

(np. węgiel, fosfor, siarczek potasowy)

**Klasa 4.3 – materiały wytwarzające
w zetknięciu z wodą gazy palne**

(np. sól, węglík wapniowy)

Klasa 5.1 – materiały utleniające

(np. bromian sodowy, podchloryn wapniowy)

Klasa 5.2 – nadtlénki organiczne

(np. nadtlének organiczny, typu B, ciekły)

Klasa 6.1 – materiały trujące

(np. anilina, arsen, chloropikryna)

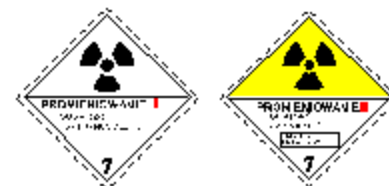
Klasa 6.2 – materiały zakaźne

(np. odpady medyczne lub biomedyczne)

Klasa 7 – materiały promieniotwórcze

*(np. przedmioty skażone powierzchniowo
sześćciofluorek uranu)*

Klasa 8 – materiały żrące

(np. kwas siarkowy, podchloryn w roztworze)

Klasa 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne

*(np. azbest, akumulatory, zestawy chemiczne
przedmioty ratownicze, poduszki powietrzne)*

Sposób przewozu:

w sztukach przesyłki – tzn. w opakowaniach transportowych (bębny, skrzynie, butle, kanistry) lub bez opakowań (silniki rakietowe)

luzem – tzn. bez opakowania, bezpośrednio w skrzyni ładunkowej pojazdu

w cysternach - tzn. dużych zbiornikach transportowych (cysterna stała > 1000 l, odejmowalna > 450 l)

Rozmieszczenie i załadowanie pojazdu - powinno *uniemożliwić* przemieszczanie się ładunku w czasie transportu.

Wypożyczenie pojazdu:

- wypożyczenie ppoż.** – *pojemność gaśnic uzależniona od d.m.c. pojazdu*
- klin do podkładania pod koła** – *odpowiadający masie i średnicy kół*
- dwa stojące znaki ostrzegawcze** – *np. trójkąty, pacholki świetlne*
- kamizelka ostrzegawcza** – *(norma EN 471) dla każdego członka załogi*
- latarka** – *dla każdego członka załogi*
- sprzęt do ochrony dróg oddechowych** – *jeśli wymagają tego przepisy*
- ADR**
- środki ochrony indywidualnej** - *wypożyczenie niezbędne do wykonania czynności nakazanych instrukcją pisemną dla kierowcy*

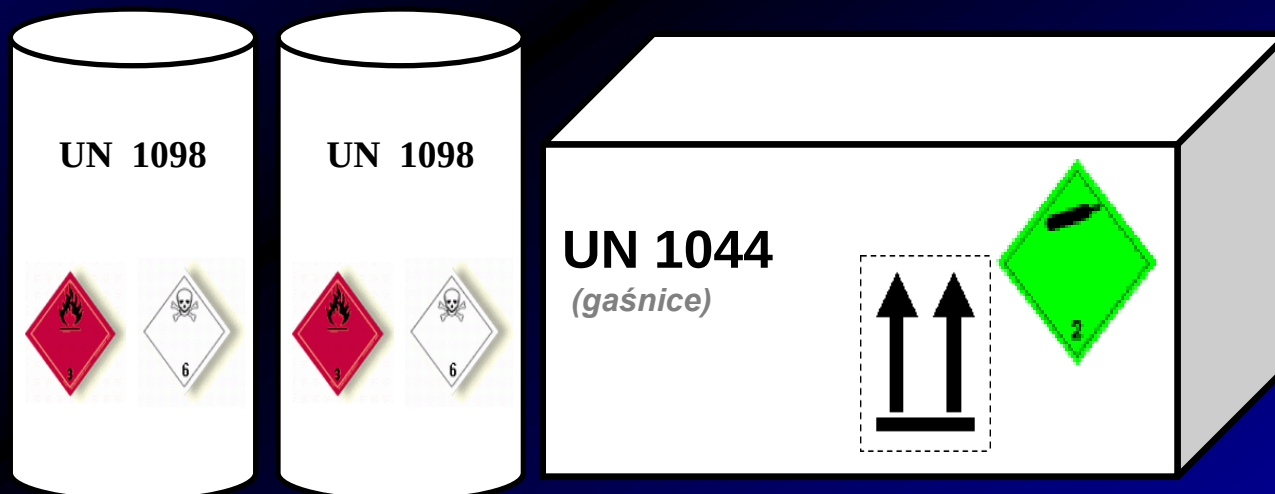
Opakowanie – pojemnik oraz inne elementy konstrukcyjne lub materiały potrzebne do utrzymania funkcji ochronnej tego pojemnika wobec jego zawartości – bębny, beczki, kanistry, skrzynie, worki.

Opakowania ADR – powinny posiadać atest (w Polsce COBRO) oraz właściwe oznakowania (UN/1A1/Y1,3/200/99/PL/ExPAK-2).

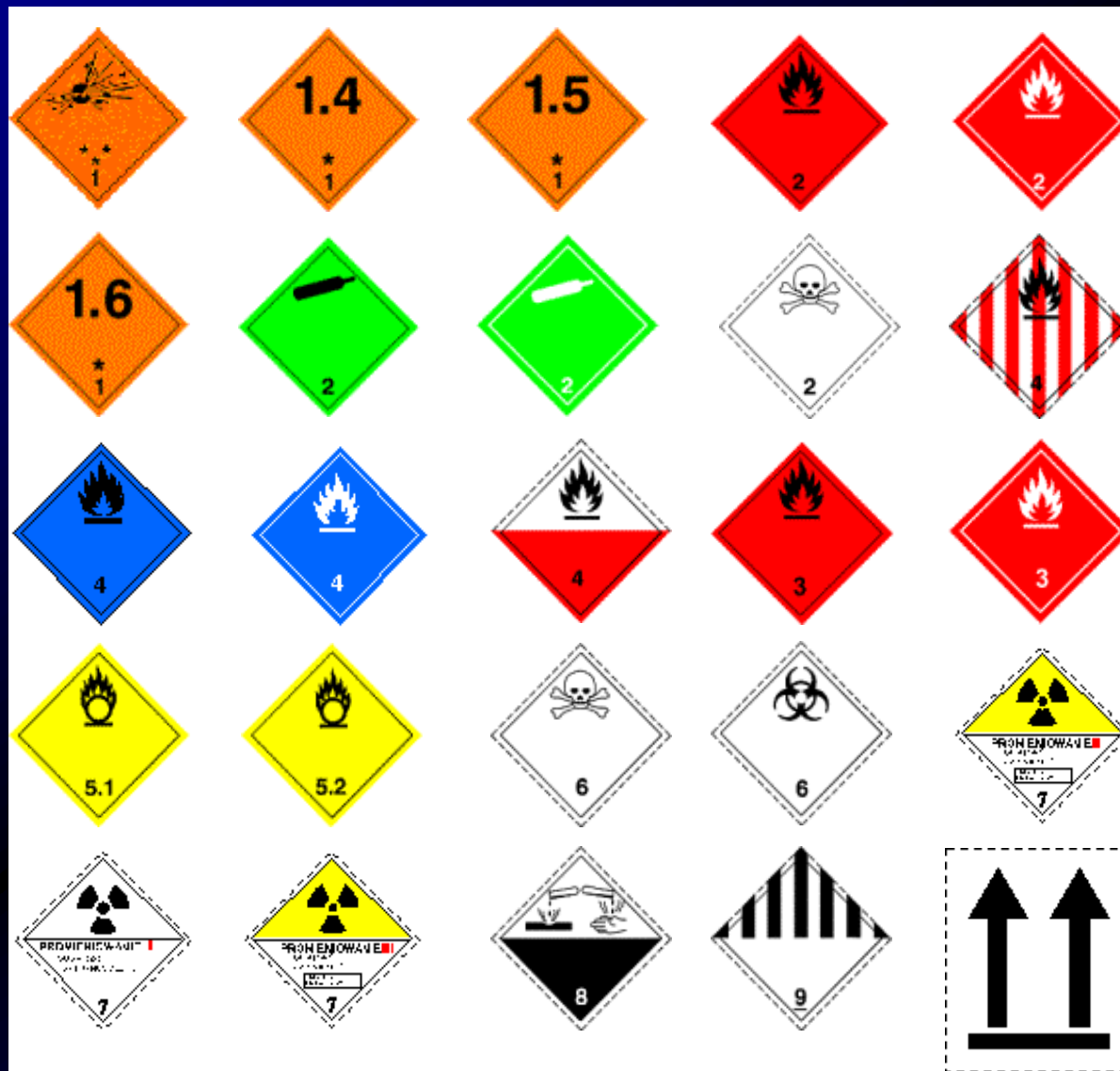
Umowa ADR reguluje wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań. Każde opakowanie przeznaczone do stosowania zgodnie z ADR, powinno być zaopatrzone w trwałe i czytelne oznakowanie, o wymiarach odpowiednich do wielkości opakowania i umieszczone w takim miejscu, aby było ono dobrze widoczne. Oznakowanie wskazuje, że opakowanie, na którym jest ono umieszczone, odpowiada typowi konstrukcji, który przeszedł badania z wynikiem pozytywnym i odpowiada ono wymaganiom działu dotyczącym wytwarzania tego opakowania.

Opakowania do towarów niebezpiecznych powinny być:

- dobrej jakości i w dobrym stanie technicznym, skonstruowane i zamknięte tak, aby chronić zawartość przed zanieczyszczeniem oraz uniemożliwić uwolnienie się zawartości
- wykonane z materiałów, które w zetknięciu z przewożonym materiałem nie wchodzi w niebezpieczne reakcje
- odporne na działanie sił występujących podczas operacji transportowych
- prawidłowo oznakowane zgodnie z wymaganiami ADR

Oznakowanie nalepkami

Nalepki ostrzegawcze

Dodatkowe wskazówki dla członków załogi pojazdu związane z charakterystykami zagrożeń stwarzanych przez towary niebezpieczne w rozbiciu na klasy oraz podejmowane działania, które należy podjąć, z uwzględnieniem zaistniałych okoliczności

Nalepki ostrzegawcze	Charakterystyka zagrożeń	Dodatkowe wskazówki
(1)	(2)	(3)
Materiały i przedmioty wybuchowe 1 1.5 1.6	Mogą mieć szereg właściwości powodujących takie efekty jak wybuch masowy, rozrzut odłamków, intensywny ogień/promieniowanie ciepłe, świecenie, huk, wydzielanie dymu. Wrażliwe na wstrząsy i/lub uderzenia i/lub wysoką temperaturę.	Schronić się i pozostać z dala od okien.
Materiały i przedmioty wybuchowe 1.4	Niewielkie zagrożenie wybuchem i pożarem.	Schronić się.
Gazy palne 2.1	Zagrożenie pożarem. Zagrożenie wybuchem. Są zawsze pod ciśnieniem. Zagrożenie działaniem duszącym. Mogą powodować poparzenia i/lub odmrożenia. Ładunek może wybuchnąć w przypadku ogrzania.	Schronić się. Unikać zagłębień terenu.
Gazy niepalne, nietrujące 2.2	Zagrożenie działaniem duszącym. Mogą znajdować się pod ciśnieniem. Mogą powodować odmrożenia. Ładunek może wybuchnąć w przypadku ogrzania.	Schronić się. Unikać zagłębień terenu.
Gazy trujące 2.3	Działają trująco. Są zawsze pod ciśnieniem. Mogą powodować oparzenia chemiczne i/lub odmrożenia. Ładunek może wybuchnąć w przypadku ogrzania.	Użyć maski ucieczkowej. Schronić się. Unikać zagłębień terenu.

Nalepki ostrzegawcze

Materiały ciekłe zapalne 3	Zagrożenie pożarem. Zagrożenie wybuchem. Ładunek może wybuchnąć w przypadku ogrzania.	Schronić się. Unikać zagłębień terenu. Zapobiegać przedostaniu się uwolnionych materiałów do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji.
Materiały stałe zapalne, materiały samoreaktywne i materiały wybuchowe stałe odczułone 4.1	Zagrożenie pożarem. Materiały łatwo palne lub palne. Mogą zapalić się na skutek działania ciepła, iskier lub otwartego płomienia. Ładunek może zawierać materiały samoreaktywne, zdolne do samoprzyspieszającego się, egzotermicznego rozkładu na skutek wydzielania ciepła, kontaktu z innymi substancjami (takimi jak kwasy, związki metali ciężkich lub aminy), tarcia lub uderzeń. Może to skutkować wydzielaniem szkodliwych, palnych par lub gazów. Ładunek może wybuchnąć w przypadku ogrzania.	Zapobiegać przedostaniu się uwolnionych materiałów do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji.
Materiały samozapalne 4.2	Zagrożenie samozapaleniem w przypadku uszkodzenia sztuk przesyłki lub uwolnienia się materiału. Mogą gwałtownie reagować z wodą.	
Materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne 4.3	Zagrożenie pożarem lub wybuchem na skutek zetknięcia z wodą.	Uwolniony materiał powinien być utrzymywany w stanie suchym, pod przykryciem.

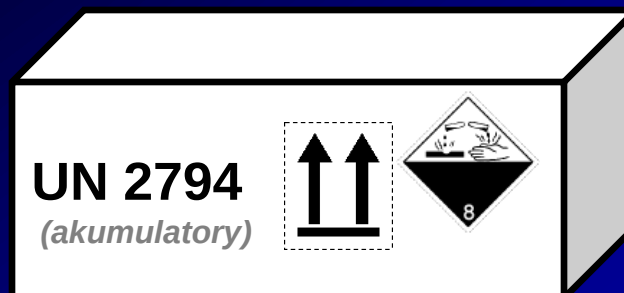
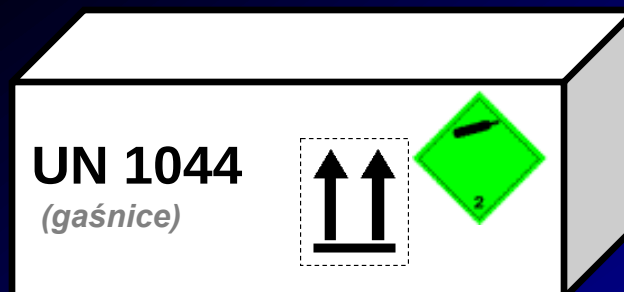
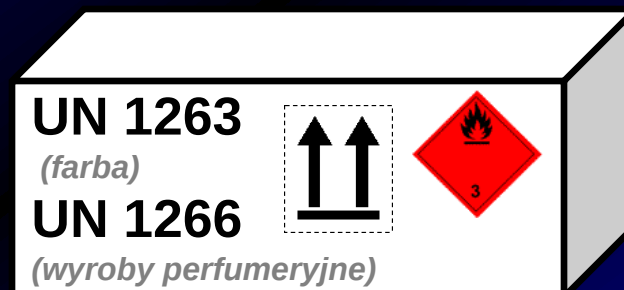
Nalepki ostrzegawcze

Nalepki ostrzegawcze	Charakterystyka zagrożeń	Dodatkowe wskazówki
(1)	(2)	(3)
Materiały utleniające 5.1	Zagrożenie pożarem i wybuchem. Zagrożenie gwałtowną reakcją w kontakcie z materiałami palnymi.	Nie dopuszczać do zmieszania z materiałami palnymi (np. trocinami).
Nadtlenki organiczne 5.2	Zagrożenie rozkładem egzotermicznym wskutek wzrostu temperatury, kontaktu z innymi substancjami (takimi jak kwasy, związki metali ciężkich lub aminy), tarcie lub wstrząsy. Może to skutkować wydzielaniem się szkodliwych, palnych par lub gazów. Nagrzone opakowania mogą wybuchnąć.	Unikać zmieszania z materiałami palnymi (np. trocinami)
Materiały trujące 6.1	Zagrożenie zatruciem. Zagrożenie w przypadku przedostania się do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji ściekowej.	Użyć maski uciezkowej.
Materiały zakaźne 6.2	Zagrożenie zakażeniem. Zagrożenie w przypadku przedostania się do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji.	

Nalepki ostrzegawcze

Materiały promieniotwórcze 7A 7B 7C 7D	Zagrożenie napromieniowaniem.	Ograniczyć czas narażenia.
Materiały rozszczepialne 7E	Zagrożenie reakcją łańcuchową.	
Materiały żrące 8	Mogą działać żrąco lub powodować oparzenia chemiczne. Mogą reagować ze sobą gwałtownie, a także w kontakcie z wodą lub z innymi substancjami. Zagrożenie w przypadku przedostania się do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji	Zapobiegać przedostaniu się uwolnionych materiałów do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji ściekowej.
Różne materiały i przedmioty niebezpieczne 9	Mogą powodować poparzenia. Zagrożenie pożarem. Zagrożenie wybuchem. Zagrożenie w przypadku przedostania się do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji ściekowej	Zapobiegać przedostaniu się uwolnionych materiałów do środowiska wodnego lub systemu kanalizacji ściekowej.

Sztuki przesyłki zaopatrzone w różne nalepki ostrzegawcze mogą być **ładowane i pakowane razem** do tego samego opakowania, pojazdu lub kontenera, gdy jest to dozwolone odpowiednimi przepisami ADR

Pakowanie

P906	INSTRUKCJA PAKOWANIA	P906
-------------	-----------------------------	-------------

Niniejsza instrukcja ma zastosowanie do UN 2315, 3151 i 3152.

Dopuszczone są następujące opakowania pod warunkiem, że spełnione są przepisy ogólne podane pod **4.1.1** i **4.1.3**:

- (1) W przypadku materiałów ciekłych i stałych zawierających lub skażonych PCB, opakowania powinny spełniać odpowiednio wymagania instrukcji P001 lub P002;
- (2) W przypadku transformatorów, kondensatorów oraz innych urządzeń, powinny być stosowane szczelne opakowania mogące pomieścić, oprócz samych urządzeń, co najmniej 1,25 objętości zawartego w nich ciekłego PCB. Opakowania powinny zawierać dostateczną ilość materiału pochłaniającego, pozwalającą zaabsorbować co najmniej 1,1 objętości cieczy znajdującej się w urządzeniach. Wskazane jest, aby transformatory i kondensatory przewożone były w szczelnych opakowaniach metalowych, mogących pomieścić, oprócz samych urządzeń, co najmniej 1,25 objętości zawartej w nich cieczy.

W odstępstwie od powyższych wymagań, materiały ciekłe i stałe zapakowane w sposób inny niż wskazany w instrukcjach P001 i P002, a także nieopakowane transformatory i kondensatory, mogą być przewożone w formie ładunku umocowanego w szczelnej wannie metalowej o wysokości ścian co najmniej 800 mm, zawierającej obojętny materiał pochłaniający w ilości dostatecznej do zaabsorbowania co najmniej 1,1 objętości wolnej cieczy.

Wymagania dodatkowe:

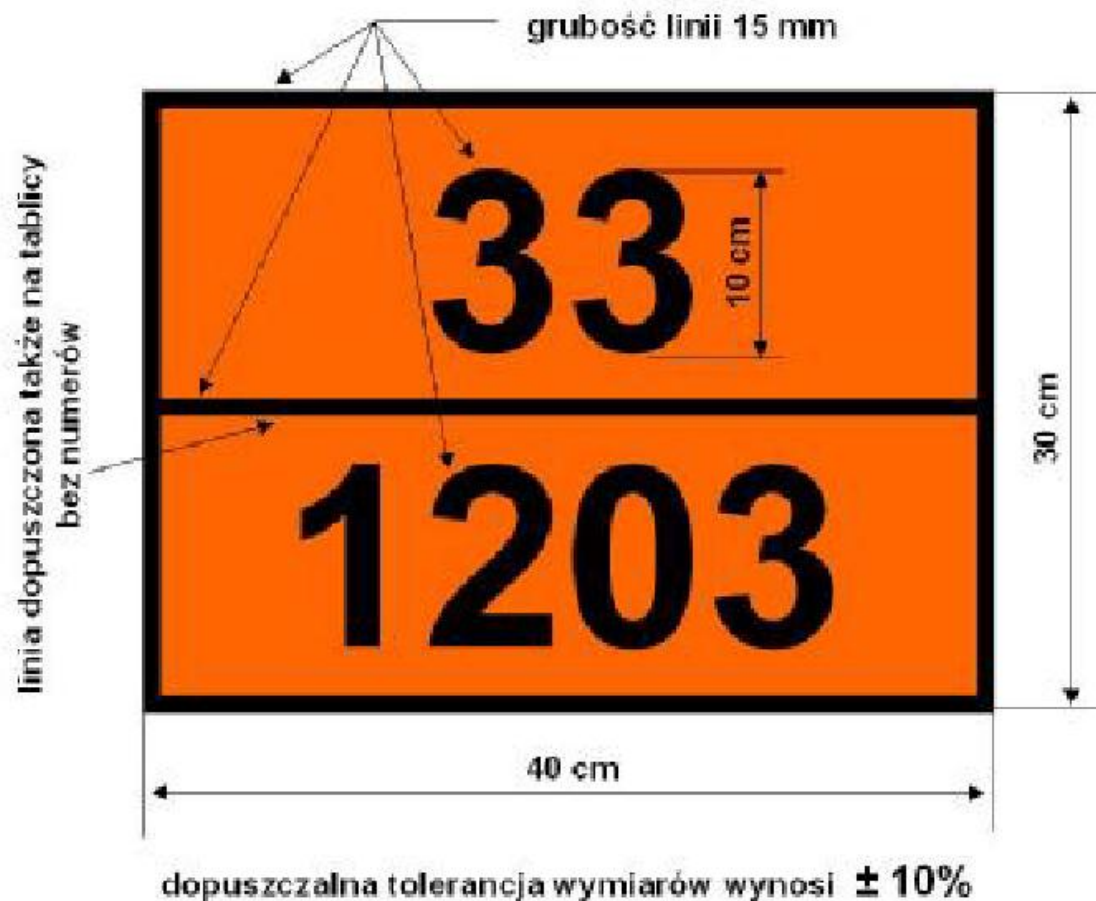
W celu zapobieżenia wyciekowi cieczy w normalnych warunkach przewozu, transformatory i kondensatory powinny być odpowiednio uszczelnione.

Oznakowanie pojazdów

Tablice wymagane do oznakowania pojazdów przewożących materiały niebezpieczne luzem lub w cysternach oraz w sztukach przesyłki jeżeli ilość przekracza wartość podaną w ADR pod 1.1.3.6

Wymiary tablicy z numerami ostrzegawczymi.

Znaczenie numerów rozpoznawczych zagrożenia

Numer rozpoznawczy zagrożenia oznacza:

- 2 - emisja gazu spowodowana ciśnieniem lub reakcją chemiczną
- 3 - zapalność materiałów ciekłych (par) i gazów lub materiał ciekły samonagrzewający się
- 4 - zapalność materiałów stałych lub materiał stały samonagrzewający się
- 5 - działanie utleniające (wzmagające palenie)
- 6 - działanie trujące lub zakaźne
- 7 - działanie promieniotwórcze
- 8 - działanie żrące
- 9 - zagrożenie samorzutną i gwałtowną reakcją

UWAGA: *Zagrożenie samorzutną i gwałtowną reakcją określone cyfrą 9, oznacza możliwość wystąpienia wybuchu, rozkładu lub polimeryzacji, z wydzielaniem znacznej ilości ciepła, gazu palnego lub trującego, wynikających z właściwości materiału.*

Dokument przewozowy – zawierający dane o wszystkich przewożonych towarach niebezpiecznych – numer UN, prawidłowa nazwa przewozowa, numery nalepek ostrzegawczych, grupę pakowania, nazwę i adres nadawcy i odbiorcy. Np:

UN 0293, granaty, 1.2F, 2 x skrzynie drewniane (4C1), 19 kg netto

Instrukcja pisemna dla kierowcy – wytyczne w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej – ładunek, rodzaj zagrożenia, ochrony osobiste, podstawowe czynności kierowcy, dodatkowe czynności kierowcy pożar, pierwsza pomoc, itp.

Zaświadczenie ADR – zaświadczenie o przeszkoleniu kierowcy

Świadectwo dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych – dla pojazdów EX/II, EX/III, FL, OX, AT

Zezwolenie na przewóz – zwłaszcza niektóre materiały wybuchowe (CV1)

Dokument przewozowy

- Numer UN poprzedzony literami „UN”
- Prawidłową nazwę przewozową
- Grupę pakowania, o ile została przypisana do danego materiału, która może być poprzedzona literami „PG”
- Liczbę i określenie sztuk przesyłki
- Całkowitą ilość każdego z towarów niebezpiecznych mającego odrębny numer UN
- Nazwę i adres nadawcy
- Nazwę i adres odbiorcy (odbiorców)
- Informacje dodatkowe wymagane w przypadku niektórych klas

Pisemna instrukcja dla kierowcy

- ŁADUNEK **UN 1202**
PALIWO DO SILNIKÓW DIESLA
Klasa 3; Grupa Pakowania III
- RODZAJ
ZAGROŻENIA
 - Ciecz palna o temp. Zapłonu pow. 61° C
 - Nie miesza się z wodą
 - Ogrzanie zbiornika grozi eksplozją
 - Zapłon od płomieni
 - Stwarza zagrożenie dla środowiska

Pisemna instrukcja dla kierowcy

- OCHRONY OSOBISTE
 - Kamizelka ostrzegawcza
 - Latarka bez elementów iskrzących
 - Rękawice nitrylowe
 - Obuwie ochronne
 - Aparat z wodą do przemywania oczu
 - Dwa elementy sygnalizacyjne (np. trójkąty)
 - Zalecana: podstawowa odzież ochronna, sorbent lub płyta PCV do zabezpieczania studzienek kanalizacyjnych, kit uszczelniający.

Pisemna instrukcja dla kierowcy

- PODSTAWOWE CZYNNOŚCI KIEROWCY
 - Wyłączyć silnik
 - Nie używać światła nieosłoniętego, nie palić
 - Oznakować miejsce wypadku, ostrzec innych użytkowników drogi i osoby postronne
 - Poinformować osoby postronne o zagrożeniu i skierować je na stronę nawietrzną
 - Niezwłocznie powiadomić Straż Pożarną i Policję

Pisemna instrukcja dla kierowcy

- DODATKOWE CZYNNOŚCI KIEROWCY
 - Miejsce niewielkiego wycieku uszczelnić kitem uszczelniającym
 - Miejsce wycieku obwałować, przysypać piaskiem
 - Zabezpieczyć studzienki kanalizacyjne
 - Zachować strefę ochronną min. 15m od wycieku

Pisemna instrukcja dla kierowcy

- POŻAR
 - Niewielki zlokalizowany pożar pojazdu gasić od strony zewnętrznej gaśnicą proszkową
 - Nie gasić pożaru ogarniającego ładunek
- PIERWSZA POMOC
 - Skazane oczy przemywać 15 min. wodą
 - Zdjąć zanieczyszczoną odzież, skórę zmywać wodą z mydłem
 - Zapewnić pomoc lekarską

S.O.S. Tel. Kom. 112; Straż Pożarna 998; Policja 997

W razie zaistnienia podczas przewozu wypadku lub zagrożenia, członkowie załogi pojazdu powinni wykonać następujące czynności, o ile jest to możliwe i bezpieczne:

- zahamować pojazd, wyłączyć silnik i odłączyć akumulator poprzez uruchomienie głównego wyłącznika akumulatora, jeżeli jest on dostępny;
- unikać źródeł zapłonu, w szczególności nie palić i nie włączać żadnych urządzeń elektrycznych;
- zawiadomić odpowiednie służby ratownicze, podając im wszystkie dostępne informacje dotyczące wypadku lub zagrożenia;
- założyć kamizelkę ostrzegawczą i umieścić odpowiednio stojące znaki ostrzegawcze;

- zapewnić przybyłym ratownikom łatwy dostęp do dokumentów przewozowych;
- nie stąpać na uwolnione materiały, nie dotykać ich, zapobiegać wdychaniu oparów, dymu, pyłu i par poprzez pozostawanie po stronie zewnętrznej;
- o ile jest to właściwe i bezpieczne, użyć gaśnic w celu ugaszenia małego lub będącego w fazie początkowym pożaru, obejmującego opony, hamulce lub przedział silnika;
- członkowie załogi pojazdu nie powinni gasić pożaru obejmującego przedział ładunkowy;
- oddalić się od miejsca wypadku lub zagrożenia, poinformować inne osoby o konieczności oddalenia się od tego miejsca oraz stosować się do zaleceń służb ratowniczych;

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

W przypadku wycieku substancji ropopochodnych lub innej, także agresywnej substancji chemicznej zabezpieczamy kanalizację ściekową najlepiej specjalnym rękawem sorpcyjnym.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

Rozlaną ciecz zasypać warstwą sorbentu lub

- Trocinami
- Piaskiem

Za pomocą szczotki wymieszać sorbent z cieczą. Po kilku minutach nasączony sorbent usunąć.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

Jeśli po usunięciu sorbentu na miejscu rozlewu pozostaje plama, powierzchnię należy zmyć detergentem

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

Rozpuszczone zanieczyszczenia zbieramy za pomocą sorbentu.
O ile sorbent nie wyczerpał swoich zdolności
wchłaniania można go użyć powtórnie aż
do całkowitej utraty zdolności wchłaniania
Zużyty sorbent należy przekazać firmie posiadającej zezwolenia na
usuwanie odpadów

Szkolenie kierowców

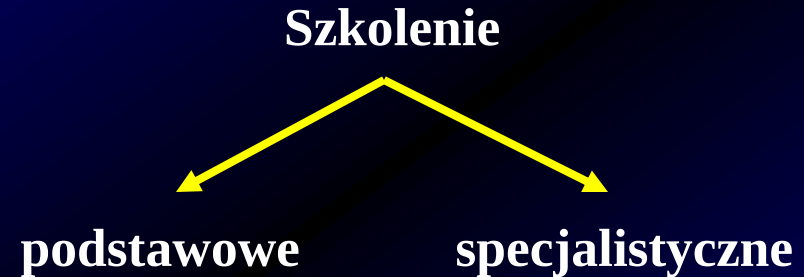
Szkolenie kursowe

Kierowcy pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej (d.m.c.) $> 3,5$ t.

Kierowcy cystern o $V > 1000$ l

Kierowcy kontenerów-cystern
o $V > 3000$ l

Kierowcy klasy 1 i 7

Cysterny
Klasa 1
Klasa 7

Szkolenie osób, których obowiązki są związane z transportem towarów niebezpiecznych

Szkolenie ogólne – informacje o obowiązujących normach prawnych.

Szkolenie stanowiskowe – szczegółowy instruktaż, ściśle odpowiadający ich odpowiedzialności i obowiązkom, w zakresie obowiązujących przepisów.

Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa – zapoznanie z zagrożeniami stwarzanymi przez materiały niebezpieczne oraz postępowaniem w sytuacjach awaryjnych.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE NADZOROWANIA POJAZDÓW

Pojazdy przewożące towary niebezpieczne w ilościach podanych w przepisach specjalnych S1 (6) i S14 do S21 w dziale 8.5, zgodnie ze wskazaniem w kolumnie (19) tabeli A w dziale 3.2, powinny być nadzorowane albo zaparkowane bez nadzoru w magazynach lub w podobnych miejscach na terenie przedsiębiorstwa, zapewniających im bezpieczeństwo. W razie braku takich warunków, po odpowiednim zabezpieczeniu pojazdu, może on być zaparkowany w wydzielonym miejscu, odpowiadającym warunkom określonym poniżej pod literą (a), (b) lub (c):

- (a) na parkingu samochodowym nadzorowanym przez personel, który został poinformowany o właściwościach ładunku i miejscu znajdowania się kierowcy;
- (b) na publicznym lub prywatnym parkingu samochodowym, gdzie pojazd nie jest narażony na uszkodzenie ze strony innych pojazdów; lub
- (c) w odpowiednim miejscu położonym na otwartym terenie, oddzielonym od głównych dróg i domów mieszkalnych, gdzie w normalnych warunkach nie przechodzą i nie gromadzą się ludzie.

Stosowanie wyłączeń w zakresie wymagań działu 1.10 ADR.

Wykaz towarów niebezpiecznych dużego ryzyka

<i>Klasa</i>	<i>Podklasa</i>	<i>Materiał lub przedmiot</i>	<i>Ilość</i>		
			<i>Cysterna (l)</i>	<i>Lużem (kg)</i>	<i>Sztuki przesyłki (kg)</i>
<i>1</i>	<i>1.1</i>	<i>materiały i przedmioty</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
	<i>1.2</i>	<i>materiały i przedmioty</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
	<i>1.3</i>	<i>materiały i przedmioty grupy zgodności C</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
	<i>1.5</i>	<i>materiały i przedmioty</i>	<i>0</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
<i>2</i>		<i>gazy palne (kod klasyfikacyjny F)</i>	<i>3000</i>	<i>a</i>	<i>b</i>
		<i>gazy trujące (kody klasyfikacyjne zawierające litery T, TF, TC, TO, TFC lub TOC) z wyłączeniem aerozoli</i>	<i>0</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
<i>3</i>		<i>materiały ciekłe zapalne I i II grupy pakowania</i>	<i>3000</i>	<i>a</i>	<i>b</i>
		<i>materiały wybuchowe odczulone</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
<i>4.1</i>		<i>materiały wybuchowe odczulone</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>0</i>
<i>4.2</i>		<i>materiały I grupy pakowania</i>	<i>3000</i>	<i>a</i>	<i>b</i>

Wykaz towarów niebezpiecznych dużego ryzyka

4.3		<i>materialy I grupy pakowania</i>	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
5.1		<i>materialy ciekłe utleniające I grupy pakowania</i>	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
		<i>nadchlorany, azotan amonowy oraz nawozy na bazie azotanu amonowego</i>	3000	3000	<i>b</i>
6.1		<i>materialy trujące I grupy pakowania</i>	0	<i>a</i>	0
6.2		<i>materialy zakaźne kategorii A</i>	<i>a</i>	<i>a</i>	0
7		<i>materialy promieniotwórcze</i>	3000 <i>A₁</i> (materiał w specjalnej postaci) lub odpowiednio 3000 <i>A₂</i> , w sztukach przesyłki typu <i>B</i> lub typu <i>C</i>		
8		<i>materialy żrące I grupy pakowania</i>	3000	<i>a</i>	<i>b</i>

^a Nie dotyczy.

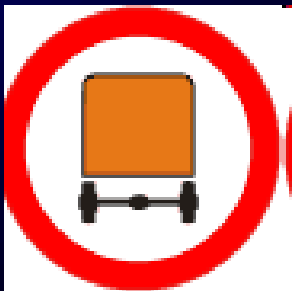
^b Nie są uważane za towary niebezpieczne dużego ryzyka bez względu na ilość.”

za towary niebezpieczne dużego ryzyka uważa się towary wymienione w wykazie, przewożone w ilościach większych niż podane

Znaki drogowe

Oznacza zakaz ruchu pojazdów przewożących, określone w przepisach o przewozie materiałów (towarów) niebezpiecznych, materiały niebezpieczne klas: 1, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2 lub gazy palne klasy 2 w ilościach, dla których jest wymagane oznakowanie pojazdu tablicami ostrzegawczymi barwy pomarańczowej.

Oznacza zakaz ruchu pojazdów przewożących, określone w przepisach o przewozie materiałów (towarów) niebezpiecznych, materiały niebezpieczne w ilościach, dla których jest wymagane oznakowanie pojazdu tablicami ostrzegawczymi barwy pomarańczowej; tabliczka z odpowiednim napisem umieszczona pod znakiem wskazuje, że zakaz dotyczy tylko określonych klas lub grup materiałów niebezpiecznych albo określonego sposobu ich przewozu.

Znaki drogowe

Oznacza zakaz ruchu pojazdów przewożących, określone w przepisach o przewozie materiałów (towarów) niebezpiecznych, materiały niebezpieczne klas 3, 4.3, 6.1, 6.2, 8, gazy trujące lub gazy żrące klasy 2, lub materiały zagrażające środowisku klasy 9 w ilościach, dla których jest wymagane oznakowanie pojazdu tablicami ostrzegawczymi barwy pomarańczowej.

Oznacza obowiązujący dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, wskazany znakami C-2, C-4, C-5, C-6, C-7 lub C-8, kierunek jazdy na skrzyżowaniu.

*ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA
BEZPIECZEŃSTWO W
TRANSPORCIE DROGOWYM
TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH
SPOCZYWA NA KAŻDYM
ELEMENCIE
ŁAŃCUCHA TRANSPORTOWEGO*

doradca d/s bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych (DGSA)

Ocena zgodności realizacji przewozu towarów niebezpiecznych oraz związanego z tym przewozem załadunku i rozładunku z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, ze zwróceniem uwagi na:

Poprawność klasyfikacji towarów niebezpiecznych.

Właściwe stosowanie i oznakowanie opakowań, cystern i pojazdów.

Stan techniczny opakowań, cystern i pojazdów.

Przestrzeganie zakazów pakowania i ładowania razem określonych towarów.

Sposób przewozu, rozmieszczenia i załadowania pojazdu.

Kwalifikacje kierowców oraz innych osób wykonujących czynności związane z przewozem towarów niebezpiecznych.

Dokumenty wymagane przy transporcie towarów niebezpiecznych.

Odpowiedzialność prawna kierowcy i przewoźnika oraz nadawcy i odbiorcy towarów niebezpiecznych jest jednoznacznie określona przepisami art. 163 i art. 164 kodeksu karnego.

Główni uczestnicy ruchu najczęściej obawiają się konsekwencji wynikających z różnorodnych kontroli (ITD, PIP, IOŚ, Policji, ŻW). Mało kto, związany z transportem towarów niebezpiecznych, zdaje sobie sprawę z tego jak dotkliwe mogą go czekać konsekwencje w razie ewentualnego nieszczęścia.

Nie wykonanie przez kierowcę czynności przewidzianych dla niego w instrukcjach pisemnych w celu zapobieżenia wypadkom i zagrożeniom (1.4.1.1, 5.4.3 ADR) – kara 1000 zł*

Przewóz pasażerów pojazdem przewożącym towar niebezpieczny (8.3.1 ADR) – kara 1000 zł

Przewóz towaru niebezpiecznego bez wymaganego dokumentu przewozowego w jednostce transportowej (8.1.2.1 (a) ADR) – kara 2000 zł*

Przewóz towaru niebezpiecznego z nieprawidłowo sporządzonym dokumentem przewozowym (5.4.0, 5.4.1 ADR, art. 28 ustawy) – kara 500 zł*

Przewóz towaru niebezpiecznego przez kierowcę nie posiadającego ważnego zaświadczenia ADR o ukończeniu szkolenia:

– podstawowego	kara 1000 zł*
– specjalistycznego	kara 1500 zł*
– podstawowego
i specjalistycznego	kara 2500 zł*

(-8.2.1.1, 8.2.1.5;

-8.2.1.4, 8.2.1.5

-8.2.1.1, 8.2.1.4, 8.2.1.5 ADR, art.10 ustawy)

Przewóz towaru niebezpiecznego bez wymaganej gaśnicy lub gaśnic (8.1.4.1, 8.1.4.2, 8.1.4.3) – kara 500 zł*

Przewóz towaru niebezpiecznego w nie oznakowanej lub nieprawidłowo oznakowanej sztuce przesyłki (1.6.2.1, 1.6.2.2 oraz działy 5.1, 5.2, 6.2 ADR) – kara 400 zł*

Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących prawidłowego ułożenia lub zabezpieczenia ładunku przy przewozie towaru niebezpiecznego (7.5.7.1 ADR) – kara 1000 zł*

***Wysokość kar może ulegać zmianie.**